Wereldstad zoekt wereldburgemeester

Profielschets voor de burgemeester van Rotterdam

Rotterdam. Een bruisende wereldstad aan de Nieuwe Maas met 670.000 inwoners en meer dan **170 nationaliteiten**.

Rotterdam is met trots de tweede grootste stad van Nederland. Door haar ligging aan de monding van de Rijn en de Maas ontwikkelde de stad zich tot een van de grootste havensteden van de wereld. De Rotterdamse haven is de toegangspoort tot Europa en daarmee een belangrijke economische motor voor de regio en voor Nederland.

Rotterdam is ontstaan uit vele dorpen, zoals IJsselmonde en Overschie. De stad strekt zich uit van Hoek van Holland tot Nesselande over 40 kilometer en kent 39 wijken met elke wijk zijn eigen karakter. Daarvan zijn er nog altijd vier dorpskernen: Pernis, Hoek van Holland, Heijplaat en Rozenburg.

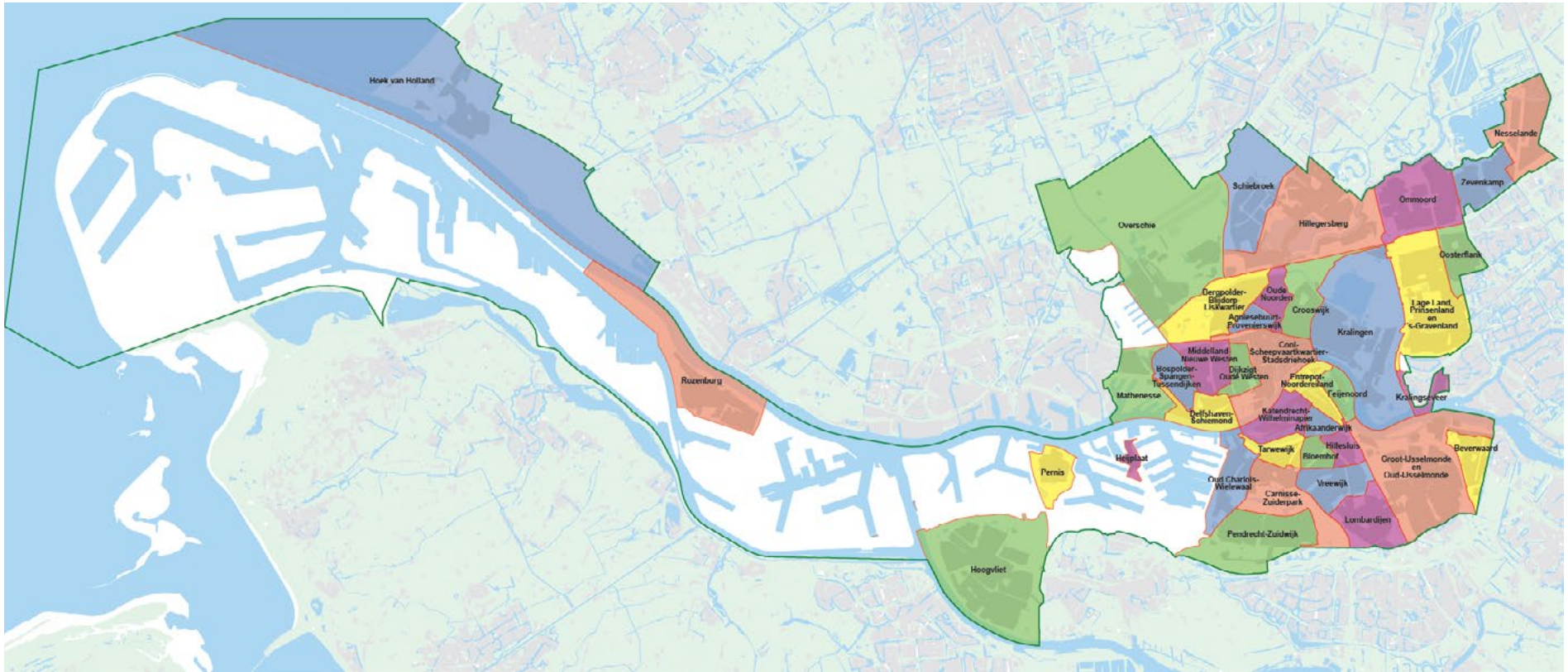

Na de verwoesting van de binnenstad tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben de Rotterdammers de schouders eronder gezet en is de stad weer steen voor steen opgebouwd. Dat heeft een uniek stadscentrum opgeleverd met iconen als de Erasmusbrug.

Rotterdam is een stad waar je zeker geweest moet zijn. Niet alleen voor de wereldberoemde architectuur, de vele musea of de nationaal en internationaal vermaarde evenementen. Juist ook voor het unieke karakter van de stad, een stad van 'niet lullen, maar poetsen' en Opzoomeren, waar veel voor het eerst ontstaat en gebeurt.

"We willen een stad zijn voor **iedereen**, met **gelijke kansen** voor iedereen."

Gemeenteraad van Rotterdam

Kansen, ambities, uitdagingen en opgaven

Rotterdam is in alle opzichten een diverse stad en daarmee ook een stad van contrasten. Rotterdam is van oudsher een migratiestad. Dat biedt uitdagingen, kansen en mogelijkheden. Voor veel Rotterdammers is Rotterdam de stad van de unieke kansen en van bouwen aan de toekomst. Maar er is ook een grote groep Rotterdammers die niet gelijkwaardig mee kan doen en het vertrouwen verliest.

De bevolking is relatief jong. Maar Rotterdam kent ook een grote groep senioren, waarvan sommigen zelfs nog mee hebben geholpen de stad op te bouwen. Rotterdam biedt mogelijkheden voor mensen met elk opleidingsniveau. Dat is ook terug te zien in het Rotterdamse onderwijsaanbod: grote regionale mbo-instellingen in onder andere de techniek en zorg, hbo-instellingen en de internationaal vermaarde Erasmus Universiteit. De stad kent een omvangrijke culturele en creatieve sector, waar op zijn Rotterdams gepionierd wordt.

De haven is zowel 'oude' als 'nieuwe' economie; industrie, de nieuwste technologische ontwikkelingen en kenniseconomie komen samen, met alle kansen en uitdagingen die daarbij horen.

Rotterdam is een stad met een geheel eigen jongerencultuur en een bruisend nachtleven. En de enige Nederlandse stad met drie professionele voetbalclubs.

Vanwege de grootstedelijke problematiek op Zuid is er het Nationaal Programma Rotterdam Zuid om over een lange periode te werken aan de sociale basis, bouwen en wonen, werken, onderwijs en veiligheid.

Kortom, een stad van uitersten met grote ambities en grote opgaven.

"Het is een **doe-stad**, dus het moet een **doe-burgemeester** zijn."

Aldus een deelnemer van de speciale burgemeestersbijeenkomst van wijkraad Lombardijen

Rotterdam kent veel **uitdagingen op sociaal gebied**. 1 op de 6 Rotterdammers leeft in armoede, 1 op de 20 Rotterdammers werd slachtoffer van het toeslagenschandaal en 1 op de 6 Rotterdammers heeft moeite met lezen en schrijven. Rotterdam kent toenemende dakloosheid, eenzaamheid en anonimiteit. Hoewel de bevolking relatief jong is, brengt ook de vergrijzing voor Rotterdam grote uitdagingen met zich mee, bijvoorbeeld voor huisvesting en zorg.

Rotterdam wil een stad zijn waar iedereen zich **thuis** en **veilig** voelt. De objectieve cijfers laten zien dat het beter gaat met de veiligheid, terwijl het veiligheidsgevoel daalt. De problemen zijn groot en uiteenlopend, zichtbaar en onzichtbaar: ondermijning, straatintimidatie, cybercriminaliteit, femicide, radicalisering en extremisme, geweld achter de voordeur, uithalers, ronselen en jeugdcriminaliteit. De haven brengt niet alleen economische groei, ze importeert ook internationale (drugs)criminaliteit en maakt ons bij internationale conflicten kwetsbaar. Deze uitdagingen leggen een grote druk op de politie-inzet.

Hoe maken we Rotterdam en de haven duurzaam en **toekomstbestendig**? De stad is een belangrijke werkgever voor vele praktisch geschoolde Rotterdammers en blijft dat ook in de toekomst. De stad heeft hun gouden handen immers hard nodig bij alle uitdagingen in de zorg, techniek en maak-industrie. Hun meerwaarde geldt in het bijzonder voor de Rotterdamse haven. Tegelijkertijd moet de haven moderniseren om relevant te blijven, ook voor de energietransitie. Rotterdam merkt de gevolgen van klimaatverandering, zoals wateroverlast en hittestress. Die problemen pakten we al op zijn Rotterdams aan, bijvoorbeeld met daktuinen en waterpleinen. Maar naar de toekomst toe is veel meer nodig. En minstens even belangrijk: hoe dragen we als stad bij aan het tegengaan van klimaatverandering? De energietransitie biedt behalve zorgen ook grote kansen voor de toekomst.

De gezondheidsverschillen in Rotterdam zijn relatief groot. In sommige wijken sterven Rotterdammers gemiddeld 7 jaar eerder en leven 15 jaar korter in goede gezondheid dan elders in ons land. Het is een enorme uitdaging om alle Rotterdammers van elke leeftijd de zorg te geven die ze nodig hebben.
Dat legt een grote druk op de **zorg**. De voortekenen zijn dat de vraag naar zorg de komende jaren alleen maar stijgt, terwijl de financiële compensatie vanuit het Rijk waarschijnlijk afneemt en het steeds lastiger wordt om zorgpersoneel te

vinden. Om de zorg in Rotterdam toekomstbestendig te maken, moeten we op zoek naar innovatieve samenwerkingsverbanden, bijvoorbeeld tussen gemeente, het Rijk en toonaangevende instituten als het Erasmus Medisch Centrum. Daarnaast kijken Rotterdammers niet in de eerste plaats naar de overheid, maar steken ook zelf de handen uit de mouwen en zorgen voor elkaar.

In Rotterdam is het **vertrouwen** in de overheid laag. De lage opkomst bij de verkiezingen in Rotterdam is daar een voorbeeld van. Rotterdam zet in op het versterken van de verbinding tussen politiek en bewoners. Herkenbaarheid en betrouwbaarheid van bestuur en de toepassing van de menselijke maat zijn daarvoor belangrijke doelen. Ook bestuurlijke en ambtelijke integriteit is een belangrijk aspect wat betreft vertrouwen in de overheid.

Als onderwijsstad trekt Rotterdam veel jonge mensen, maar (internationale) studenten en hun kennis trekken vaak ook weer weg uit Rotterdam. Rotterdam wil graag **kennis en talent** behouden. Hoe bereiken we dat Rotterdam aantrekkelijk is om met plezier en toekomstperspectief te blijven leren, ontwikkelen en werken? Daarvoor is het belangrijk dat Rotterdam ook perspectief biedt voor wonen, levendigheid en werk.

Voor **wonen, ruimtelijke ordening en mobiliteit** heeft Rotterdam grote ambities: een nieuwe oeververbinding, treinstations, herontwikkeling van havengebieden naar woongebieden en de nieuwe (stads)kernen bij Rijnhaven, Oostflank en Feijenoord. Met een woningopgave van 50.000 woningen moeten de komende jaren op zijn Rotterdams de schouders eronder.

Rotterdam wil een stad zijn waar iedereen prettig kan wonen en leven.
Hoe zorgen we voor voldoende divers woningaanbod, zodat we alle doelgroepen zo goed mogelijk kunnen bedienen? Hoe organiseren we de bereikbaarheid en de mobiliteit? Hoe maken we optimaal gebruik van de schaarse ruimte, zodat er plek is voor alle functies die nodig zijn?

Rotterdammers moeten elkaar kunnen ontmoeten. Door de grote bouwopgave staan **levendigheid en leefbaarheid** op gespannen voet. Hierbij dient het belang van nieuwe ontmoetingen en favoriete plekjes voor iedereen in de stad niet uit het oog verloren te raken.

Rotterdam staat bekend als de hoogbouwstad van Nederland. Dat heeft Rotterdamse charme en internationale allure, maar daar komen ook uitdagingen bij kijken. Door toenemende verdichting van de stad komt het groen in de verdrukking. Het is belangrijk dat Rotterdammers ook in de toekomst genoeg groen en biodiversiteit in hun woonomgeving hebben, zodat zij de natuur kunnen beleven en de hittestress wordt beperkt.

De nieuwe ontwikkelplannen bieden een plek voor mensen uit Rotterdam en ook voor mensen van buiten. Een keerzijde is het verloop van bewoners, vooral in bepaalde wijken. Met als gevolg dat in sommige wijken de leefbaarheid en sociale samenhang laag is.

Er zijn zowel organisatorische als financiële uitdagingen rond de **bestaande woningvoorraad** op het gebied van verduurzaming, fundering, asbest en vochtproblemen.

“De nieuwe wereldburgemeester van Rotterdam **zorgt extra** voor... **arme mensen**.”

Invuller kindervragenlijst

Bestuurscultuur

Het diverse en contrastrijke karakter van Rotterdam vertaalt zich ook naar de bestuurscultuur. Veel ontwikkelingen manifesteren zich in Rotterdam voor het eerst.

Rotterdam wordt vaak door anderen als voorbeeld genomen en is een broedplaats waar ideeën, beleid en wetten eerst 'getoetst' worden.

De Rotterdamse gemeenteraad bestaat uit 45 gepassioneerde raadsleden. Er is sprake van een levendig politiek debat. In Rotterdam neemt niemand een blad voor de mond en wordt het debat op het scherpst van de snede gevoerd. Ondanks de soms stevige meningsverschillen hebben alle 45 raadsleden dezelfde toewijding voor de stad.

Rotterdam kent ook 39 wijk- en dorpsraden met in totaal 291 gekozen wijk- en dorpsraadsleden. De wijkraden zijn de ogen en oren van het bestuur in de stad en brengen het bestuur zo dicht mogelijk bij de Rotterdammer. Zij vervullen een belangrijke rol in het vergroten van vertrouwen tussen overheid en burger.

HET HART VAN ROTTERDAM
UIT PUIN EN AS HERREZEN
KLOPT WEER ALS EEN ZWEEP
EN NIEMAND HOUDT HET TEGEN
HET IS DE MOTOR VAN HET LAND
DE BRON VAN ALLE LEVEN
HET MIDDELPUNT VAN HET HEELÂL
HET BROOD WAARVAN WE ETEN
HET HART VAN ROTTERDAM
MAG DAN EEN KUNST HART HETEN
HET IS HET CENTRUM VAN HET NU
DE HARDE KERN
- J.A. DEELDER -
11

Uitkomsten vragenlijst publiekscampagne Rotterdam

12.580

Totaal ingevulde vragenlijsten*

De nieuwe burgemeester van Rotterdam moet zich vooral richten op...**

- openbare orde, veiligheid en handhaving (54%***)
- alle Rotterdammers in álle wijken (54%***)
- eerlijk en betrouwbaar bestuur (47%***)

De nieuwe burgemeester van Rotterdam...**

- is eerlijk en betrouwbaar (39%***)
- is daadkrachtig en duidelijk (34%***)
- is iemand die opkomt voor Rotterdam en Rotterdammers (32%***)

*Exclusief ingevulde kindervragenlijsten.
**Dit zijn de drie meest genoemde antwoorden.
*** Percentage van het aantal respondenten.

Uitkomsten kindervragenlijst

De vragenlijst in Jong010 (de kinderkrant van Rotterdam) is in maart onder alle Rotterdamse leerlingen van groep 4/5 tot en met 8 verspreid via school. Jong010 heeft van 22 groepen voor 1 april een volledig ingevulde vragenlijst ontvangen. Hieraan hebben 528 leerlingen tussen de 7 en 12 jaar meegewerkt.

De nieuwe wereldburgemeester van Rotterdam zorgt extra voor...

Mijn tip voor de nieuwe wereldburgemeester is...

Ben **eerlijk** en **betrouwbaar**.

Ben **eerlijk** en **lief**.

Zorg dat er **geen oorlog** komt in Rotterdam.

Zorg voor **meer politie** in de stad.

Kom **vaker naar scholen** toe.

Kunt u zorgen dat **alle kinderen** in Rotterdam **naar school** kunnen?

“Meer dan **12.500** Rotterdammers vulden de enquête voor de nieuwe burgemeester in. **Mede dankzij hun input** weten we goed wat voor burgemeester we zoeken.”

Ruud van der Velden, voorzitter vertrouwenscommissie

Rollen burgemeester

Verantwoordelijk voor openbare orde en veiligheid

Als burgemeester van Rotterdam is het bewaken van de openbare orde en veiligheid een van de belangrijkste taken. Hierbij is een langetermijnvisie op veiligheid en preventie essentieel, net als daarin stelling durven nemen. Daarbij is de rechtsstaat het fundament. Onze burgemeester laat zich niet leiden door de waan van de dag, durft voorop te lopen in het benoemen van problemen en is creatief in het zoeken naar nieuwe mogelijkheden en onorthodoxe oplossingen. Uiteraard binnen de grenzen van de wet.

In crisissituaties blijft u de rust zelve, zowel in- als extern. Moeiteloos schakelt u tussen uw rol als commandant die de leiding heeft in de crisisstructuur en die van betrokken burgemeester in de wijk om te luisteren en woorden te geven aan emoties.

Als voorzitter van de veiligheidsregio van 1,3 miljoen mensen vervult u een belangrijke rol. Bij regionale rampen en crises bent u als burgemeester van Rotterdam verantwoordelijk voor alle gemeenten in de veiligheidsregio waarbij het kan voorkomen dat u in de bevoegdheden van de andere burgemeesters moet treden.

In deze rol past het om vooraan te staan om landelijke wetgeving te beïnvloeden als dat nodig is voor de problematiek en om gewicht in de schaal te leggen. Als voortrekker neemt u initiatief, bent u innovatief en gezaghebbend voor heel de veiligheidsregio.

In de veiligheidsdriehoek, het wekelijkse overleg tussen de burgemeester, politiechef en de hoofdofficier van justitie, heeft iedereen een eigen rol, gericht op samenwerking. Iedereen respecteert elkaars rol, bevoegdheid en instrumentarium en handelt daarnaar. U ziet het grotere plaatje en zet het gemeentelijk instrumentarium op de juiste manier in. U geeft ook ruimte aan anderen en kan goed prioriteren en inschatten wat nodig en handig is. Verbinding maken met de wijken is in het licht van de veiligheidsthema's heel belangrijk. Hier hoort een burgemeester bij die zich daar veel laat zien zodat vertrouwen kan ontstaan, én ook reëel is over oplossingen en mogelijkheden. Tegelijkertijd vraagt de Rotterdamse veiligheidsproblematiek ook om het opbouwen van internationale relaties om resultaten te bereiken, bijvoorbeeld in de aanpak van cocaïnehandel.

De burgemeester is doordrongen van het belang van een bruisende stad, en heeft tegelijkertijd oog voor de veiligheid in de stad, in het bijzonder bij grote evenementen. Er moet een balans zijn in levendigheid en veiligheid. U laat zich adviseren, u kan reflecteren, in onafhankelijkheid besluiten nemen en daaraan vasthouden.

U werkt de-escalerend en heeft oog voor de menselijke kant. Deze stevige rol vraagt om een burgemeester met statuur, bescheidenheid, daadkracht, zelfreflectie, goed afwegingen kunnen maken en goed kunnen schakelen, ook naar gemeenten rond Rotterdam.

U informeert de gemeenteraad en de stad actief over deze portefeuille, geeft helder uitleg over beleid en besluiten, u deelt successen en ook dilemma's en problemen.

Burgemeester van alle Rotterdammers

De burgemeester van Rotterdam is burgemeester van alle Rotterdammers en het boegbeeld van de gemeenteraad en het college. Dat betekent zichtbaar zijn in de stad, handelen namens de stad en de taal spreken van het zeer diverse Rotterdam. U bent makkelijk te benaderen, hebt een luisterend oor of slaat een arm om de schouder. Dat bent en doet u niet alleen bij leed, ook bij lief: zoals bij mooie evenementen en om de stad positief op de kaart te zetten en te laten zien waar we goed in zijn.

U biedt veiligheid, geborgenheid en bent uitnodigend. U weet wat er speelt in de stad en kan dat op een goede manier vertellen, ook als het om een moeilijke boodschap gaat.

Ondernemers, cultuurinstellingen, vrijwilligersorganisaties en andere organisaties die verbonden zijn aan de stad en die zo belangrijk zijn voor Rotterdam, moeten het gevoel hebben dat ze naar de burgemeester toe kunnen stappen. U bent toegankelijk, gaat polarisatie tegen en stimuleert verbindingen.

Sensitiviteit voor alle verschillen is essentieel: cultureel, religieus, generaties en geaardheid. U beweegt zich soepel tussen alle Rotterdammers. Want Rotterdammers kennen geen eenduidige behoefte. U geniet van deze onderlinge verschillen.

U bent zichtbaar in de media om de dilemma's die spelen goed onder woorden te brengen, keuzes toe te lichten of om richting te geven. U bent een rolmodel. Daarbij heeft u oog voor sociale media en ziet daarvan het belang in.

Als burgemeester bent u de hoeder en aanjager van de Rotterdamse democratie. U waakt ervoor dat iedereen in onze stad op een gelijkwaardige manier mee kan en wil doen aan onze democratie.

Voorzitter: u staat voor eerlijk en betrouwbaar bestuur

Als voorzitter van de gemeenteraad

De raad met haar 45 raadsleden is het hoogste orgaan van de stad. Daarom voelt u zich verantwoordelijk voor het goed en gezond functioneren van de gemeenteraad en de ondersteuning.

U organiseert de afstemming tussen het college en de gemeenteraad op basis van wederzijds respect. De rol van voorzitter hebt u ook buiten de vergadering. U trekt zich het lot aan van de raad, bekommert zich om het instituut, de individuele raadsleden en de fracties.

De toegevoegde waarde van het politieke debat in de raad is duidelijk. U faciliteert dit en draagt het ook uit. Want de stad heeft het laatste woord en de raad is de stem van de stad.

Het omgaan met de verschillende petten gaat u soepel af en vervult u rolvast. Bij de gemeenteraad past een betrokken, onafhankelijke, actieve voorzitter met persoonlijke aandacht, charme en humor.

Als voorzitter van het college

De voorzitter van het college is de stabiele factor over de raadsperiodes heen en helpt als steunpilaar (nieuwe) collegeleden op weg.

Het stimuleren en bewaken van collegiaal bestuur van het college is essentieel. Daar past een coachende manier bij, die ruimte geeft aan discussie en op inhoud weet te verbinden: veel dossiers vragen om een integrale aanpak.

De burgemeester heeft een begeleidende rol bij het maken van noodzakelijke keuzes.

Als voorzitter bent u het aanspreekpunt voor de relatie tussen de raad en het college, u let op de wederzijds respectvolle houding, en het op tijd voorzien van goede informatie. Het dualisme is nog onvoldoende uitgekristalliseerd.

Als voorzitter van de driehoek burgemeester – gemeentesecretaris – griffier

Toezicht houden en sturen op de kwaliteit en het proces van de besluitvorming staan centraal, met oog voor de samenwerking van het team. Samenwerking vanuit vertrouwen en verbinding zijn essentieel, net als het draagvlak.

Een duidelijke visie op de organisatie en het bestuurlijk-ambtelijk samenspel is onmisbaar. Daarin bewaakt u de integraliteit en werkt aan een gezonde en veilige cultuur en werkomgeving. U gaat voor de mensen staan.

U durft zaken te veranderen en verbeteren, in balans en met respect voor ieders rol en positie, wat u ook uitdraagt.

Als hoeder van de integriteit

U stimuleert actief en zichtbaar de dialoog over integriteit en bent er ook proactief mee bezig, draagt het uit en handelt ernaar; op basis van een goed ontwikkeld moreel kompas.

U heeft een voorbeeldfunctie. Dit uit zich zowel in uw eigen handelen als in het stimuleren van activiteiten om de integriteit van het lokaal bestuur te versterken.

“De nieuwe burgemeester moet iemand zijn die **alle jassen aantrekt (en past)**.”

Young010

Rol in de regio, provincie, Rijk, Europa, wereld

Rotterdam heeft lokaal, regionaal, nationaal, Europees en breder internationaal een belangrijke rol en voorbeeldfunctie. Van u als burgemeester vraagt dat om het vinden van een goede balans. U heeft een breed netwerk en kan dat ook inzetten en uitbouwen. U zet uw lobbykracht ook in in het licht van de grote financiële opgaven die de komende jaren naar verwachting op gemeenten afkomen.

Ook internationaal oefent u invloed uit op onderwerpen die voor Rotterdam en Nederland belangrijk zijn; u bent gezaghebbend en kunt impact maken. Ook als het gaat om het versterken van onze economie en het economisch vestigingsklimaat in de stad en onze regio.

Binnen de MRDH en de veiligheidsregio heeft u te maken met de vele verschillende bestuursculturen van de regiogemeenten. U kunt zich daarin verplaatsen, tussen laveren en soms weerstand opzoeken of een spiegel voorhouden. Dat vraagt om een groot inlevingsvermogen en inzicht in de verschillende belangen. U kunt daarin goede afwegingen maken, om zo ook de regio verder te brengen.

Bent u die wereldburgemeester die past bij wereldstad Rotterdam?

Natuurlijk voldoet u aan de eisen die gelden voor iedere burgemeester in Nederland: u bent een verbinder, onafhankelijk, integer, gevoelig voor relevante signalen en stressbestendig. Zoals u heeft kunnen lezen bij de verschillende rollen die de burgemeester heeft, vraagt Rotterdam een burgemeester van statuur.

Onze wereldburgemeester:

- is een leider, beschouwend en staat boven de partijen.
- heeft een groot vermogen om te schakelen tussen verschillende rollen. Weet daarin een goede balans te vinden en doet dat met rust, natuurlijk overwicht, menselijke maat en de juiste toon. Het voortdurend zoeken naar evenwicht geeft de burgemeester voldoening.
- schaakt op meerdere borden tegelijk en kan tegenstrijdige belangen samenbrengen: onafhankelijk, neutraal en met oog voor het algemene belang.
- durft in crisissituaties moeilijke beslissingen te nemen en is tegelijkertijd betrokken en toont compassie.
- is een onafhankelijk denker, vernieuwend en reageert adequaat op welke situatie dan ook.
- heeft bij voorkeur ervaring in het openbaar bestuur, net als een groot netwerk: zowel landelijk bij het Rijk, internationaal als in het maatschappelijk middenveld en bedrijfsleven.
- is streng en doortastend wanneer dat nodig is, besluitvaardig én kan goed luisteren; de burgemeester neemt op basis daarvan beslissingen.
- kan zich goed verplaatsen in mensen met verschillende achtergronden en denkrichtingen en kan makkelijk contact leggen.
- beschikt over zelfreflectie, organiseert en staat open voor feedback en is in staat om gedrag hier zo nodig op aan te passen.

Iedereen die zich herkent in het profiel nodigen wij van harte uit te solliciteren.

Tot slot

Er is geen ambtswoning. U woont in Rotterdam of gaat zo snel mogelijk in Rotterdam wonen en dompelt u onder in de stad om zo onderdeel te worden van de Rotterdamse samenleving.

U kunt subtiel omgaan met de positieve en negatieve kanten die de functie van burgemeester met zich meebrengt: de functie heeft gevolgen voor de persoonlijke levenssfeer en omgeving.

Burgemeester van Rotterdam bent u 24 uur per dag. Er is dus weinig ruimte voor nevenfuncties.

Procedure

De vacature is bekendgemaakt in de Staatscourant.
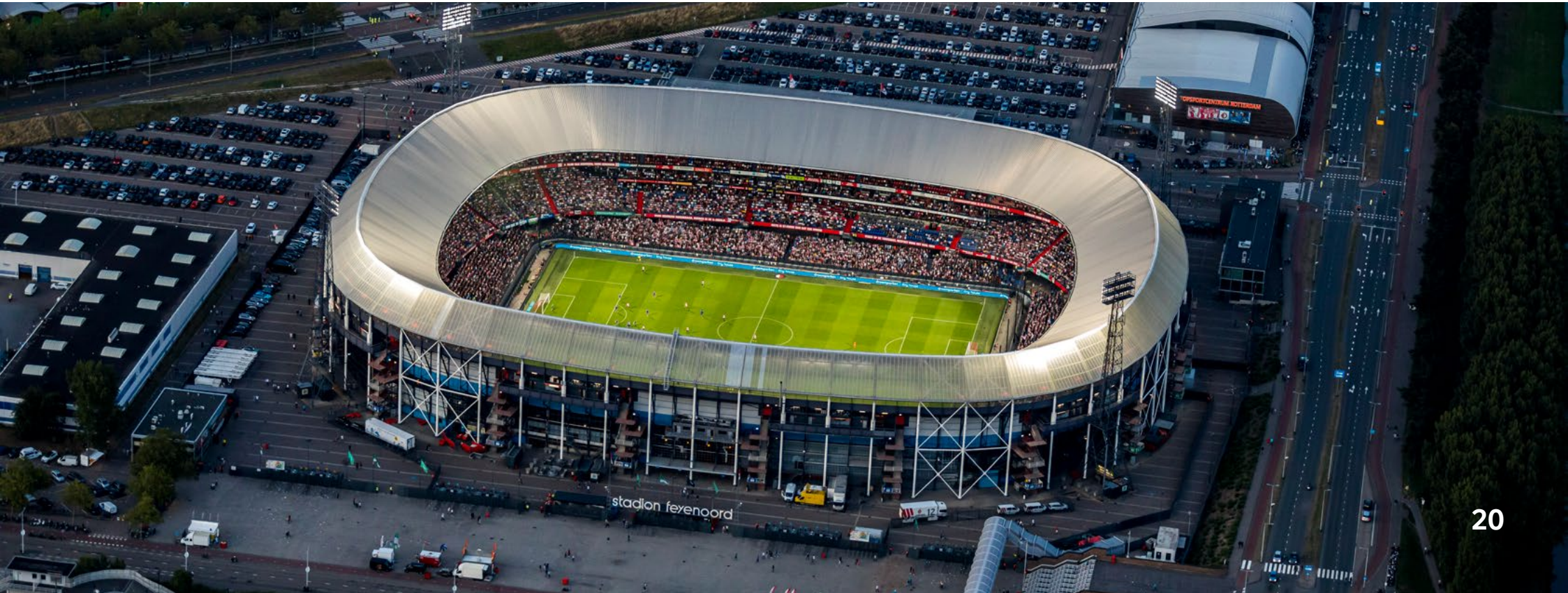
Deze profielschets en de daarin beschreven criteria vormen zowel een belangrijke basis voor de selectiegesprekken als voor de later te houden klankbordgesprekken met de burgemeester.